

Фетісова А.Ф., ст. гр. ЕП-15-1д,
Бобко Н.А., старший викладач – науковий керівник

МЕТОДИ ОЦІНКИ РІВНЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕП

Питання дослідження досягнутого рівня якості продукції на глобалізованому ринку є одними з найважливіших, тому що тільки якісна продукція може бути вирішальним чинником підвищення рівня життя, економічної, соціальної й екологічної безпеки людей та забезпечення конкурентоспроможності національної економіки України. Вітчизняні виробники для виживання та успіху на насиченому, конкурентному ринку мають більше уваги приділяти оцінці рівня якості продукції, що випускається та послуг, що надаються, та використовувати результати цієї оцінки у господарській діяльності при прийнятті управлінських рішень.

Оцінювання якості продукції – сукупність операцій, яка складається з вибирання номенклатури показників якості оцінюваної продукції, визначення значень цих показників та порівняння їх з базовими, еталонними. Важливим є досягнутий рівень якості продукції – відносна характеристика якості продукції, яка ґрунтується на порівнянні значень оцінюваних показників якості продукції з базовими значеннями відповідних показників.

Виділяють такі методи оцінки рівня якості продукції: диференціальний, комплексний, змішаний, статистичний.

Диференціальний метод – метод, заснований на використанні одиничних показників якості, полягає в порівнянні одиничних показників якості виробу з відповідним показником базового зразка або базовими показниками, вибраними з інших джерел. Мова йде про відповідність у цілому та відхилення конкретних показників від базового. Рівень якості оцінюється відносними показниками. Результат оцінки: вище, нижче, краще, гірше. Висновки можна робити, коли всі відносні показники або більші, або менші.

Комплексний метод оцінки якості продукції полягає в тому, що рівень якості продукції показується одним узагальнюючим показником. Рівень якості продукції оцінюють числом, яке порівнюється з якісними показниками базового зразка. Узагальнюючим показником може бути показник, який втілює основне призначення товару, інтегральним або середнім зваженим. Краще, коли це головний показник, який показує можливості товару, виконує свої головні функції у відповідності до призначення (наприклад, термін зберігання товару в холодильнику).

Змішаний метод оцінки якості продукції заснований на одночасному використанні одиничних і комплексних показників оцінювання якості продукції, коли частина одиничних показників поєднується у групи, а для кожної групи розраховується відповідний комплексний показник. Далі на основі отриманої сукупності комплексних і одиничних показників якості можна оцінити рівень якості диференційним методом.

Статистичний метод використовується для визначення в процесі аналізу відхилення окремих показників якості від прийнятих стандартів. З його допомогою здійснюють пошук резервів підвищення якості продукції, а також оцінку діяльності окремих підрозділів, готують план заходів щодо відповідальності за зниження якості продукції або матеріального стимулювання за кращі якісні показники.

Якість товару є об'єктом управління, яке здійснюється через формування якості, стимулювання та зберігання. Фактори, що впливають на формування якості товарів, включають: вивчення ринку товарів; розробка вимог до товарів; якість сировини та матеріалів; якість конструкторських і проектних робіт; якість виробництва (створення) товарів; контроль готової продукції.

